

mand og den grønlandske landsstyreformand skal drøfte sager af fælles interesse.

Vi hilser naturligvis dette initiativ velkommen som endnu en stadfæstelse af et værdigt rigsfællesskab, hvor vi på lige fod og med skyldig anerkendelse af, at vi i hvert fald i Grønland nok bedst ved, hvor kamikken trykker, kan diskutere aktuelle problemstillinger og ikke mindst drøfte visioner for rigsfællesskabet.

Den aktuelle og formentlig langsigtede situation er af geografiske, økonomiske og kulturelle årsager ganske forskellig afhængig af, om man har danske, færøske eller grønlandske briller på. Derfor er det mit håb, at disse topmøder vil tage skyldigt hensyn til de mange andre kontaktflader, vi i forvejen har af parlamentarisk art og blandt de såkaldte græsrodder.

Det er rigtigt, som statsministeren udtrykte det, at Grønlands økonomiske rammer for perioden 1996-1998 er fastlagt, i hvert fald hvad bloktilskuddet angår. Det grønlandske Lands-ting behandler netop nu på sin efterårssamling blandt mange andre sager finanslovsforslaget for 1996. Heri indgår det danske bloktilskud naturligvis som en vigtig og uundværlig del.

Vores økonomi er som bekendt sammensat helt anderledes end den danske. Det meget omtalte opsving er ikke nået til Grønland. Men som regeringen og Folketinget gennem en række besøg og møder i sommerens løb i det grønlandske har kunnet forvise sig om, gør vi et stort og efter min mening dygtigt arbejde for at blive i stand til selv at finansiere de mange tiltag og projekter, vi har på bedding. Jeg håber også, at man ved selvsyn og ved samtalerne med myndigheder på landsplan og på kommunalt plan har mærket den optimisme og ansvarlighed, som præger dagens Grønland.

Som jeg efterhånden har sagt mange gange fra denne talerstol, har vi – primært på grund af vort lands geografiske placering og befolkningsmæssige opbygning – ikke den vifte af muligheder for erhvervsinitiativer, som man kender her i Danmark. Fiskeri, turisme og råstoffer, små landbaserede virksomheder, som på sigt kan formindske afhængigheden af forsyninger udefra, det er meget kort fortalt ordene for vore muligheder.

Fiskeriet er stadig det vigtigste, og turismen er allerede godt i gang og har store udviklingsmuligheder.

Råstofferne er der, det har vi vished for, også i mængder, der økonomisk kan vise sig som en guldgrube. For ikke at støde nogen her i salen

skal jeg indskyde, at vi med vores årtusindgamle økologitraditioner ved enhver realisering af råstofudvinding vil tage mindst lige så meget hensyn til de miljømæssige konsekvenser som til de sociale, når og hvis de grønlandske råstoffer bliver andet og mere end tommetykke rapporter og forhåbninger.

Thulesagen. Thule – eller Avanersuaq, det høje nord, som vi kalder området – har altid været omgærdet af en form for romantik og udlængsel. Danskerne kender Thule gennem deres berømte polarforsker Knud Rasmussen. Avanersuup Kommunia, byen i det høje nord, bestående af byen Qaanaaq og en lang række bygder er stadig den dag i dag et fangersamfund, hvor Grønlands ældste erhverv – ikke at forveksle med verdens ældste erhverv – udøves i pagt med naturen og de gamle traditioner.

Den kolde krig ramte paradoksalt nok ned i et af verdens koldeste områder ikke længe efter afslutningen af Anden Verdenskrig. Jeg tror efter sommerens ophedede Thuledebat, at alle nu ved, hvordan den spændte situation mellem Øst og Vest ramte et stolt folk på dets livsnerve.

Vi kan alle i dag sige, at situationen var en anden dengang, at tiden var en anden. Sandt nok! Men ingen kan i dag sige sig fri for ansvaret for, at et folk – hvor få individer det end bestod af – blev tvangsforflyttet fra hus og hjem med kun timers varsel til et øde sted, hvor nødtørftigt opsatte telte måtte udgøre det nye samfund.

Mange ord er sagt og skrevet efter den sensationelle afsløring af hulheden i den danske atompolitik tilbage i 1960'erne og frem til vores tid. Mange har givet bidrag til sommerens atomgyser, og historien er slet ikke blevet afdækket endnu. Videre undersøgelser og høringer og møder forestår.

Statsministeren gjorde ikke meget væsen af Thulesagen i åbningstalen ud over at udtrykke håbet om, at spørgsmålet kan løses på forsvarlig måde. Det er sandelig også vores håb! Ikke alene håb, men målet for afdækningen af hele sagen.

Jeg er ganske klar over, at der foregår samtaler og konsultationer på forskellige planer, og jeg har – åbenbart i modsætning til mange danskere – tiltro til, at den løsning, der findes, vil tilgodesee de mennesker, denne sag er gået ud over. Og her tænker jeg først og fremmest på Inughuit, Thuleboerne, men også på de mennesker fra Grønland og Danmark, som deltog i oprydningen efter B-52-styrtet i 1968.